

El vi

Alidis Reserva

2006

Algunes vegades el descobriment d'un vi de molt bona qualitat el fas mitjançant una mostra que et fa arribar un afeccionat. Aquest és el cas de l'Alidis reserva 2006, de la Ribera de Duero, que m'ha proporcionat l'amic Pepe Cantarero. Color cirera picota, gens evolucionat i degut a la maceració durant trenta dies del most amb les pells. Aroma potent, elegant i atractiva com un esclat de fruites vermelles

molt madures. Notes de fumats molt suaus procedents de les botes de criança durant trenta dies. Recods de sota bosc, bolets, terra humida neta i nous. Intens i alhora sedós per el seu equilibri alcohol-tanins. Darrera gust persistent i gens agresiu. Elaborat amb la varietat Tinta del País 100% de ceps de mes de trenta anys. Preu aprox. 16 euros. Bon maridatge amb formatges tipus brie i camembert.

Es troba en el seu moment òptim de consum.

El celler elaborador: Bodegas Viña Mambrilla fundades l'any 1999, ubicades a Mambrilla de Castrejón (Burgos) a la millor zona de la D.O. Ribera de Duero. Elabora amb tradició, dedicació i coneixements. Per més informació: www.mambrilla.com

Agust Ensesa Bonet
Escola de Tastavins del Gironès. Amb la col·laboració de l'alumna Marta Rubirola.

Col·leccionisme

Gironins del segle XIX

La cultura del vi

Aquest producte ancestral genera moltíssim material

Xavier Romero

La cultura del vi no només és gastronòmica; la seva influència a la societat resulta, per altra banda i des de temps immemorials, etnogràfica i artística. D'aquí que els col·leccionistes i els estudiosos del costumari popular hi dediquin una bona atenció a tot allò relatiu a l'enologia, i en recollin material de tota mena, molt abundós i divers, per cert.

Tant pel que fa al vessant d'objectes de volum —ampolles, gots, botes, figuretes, quadres, càntrirs, eines agrícoles, xapes de cava...—, com el referent al paper imprès —etiquetes de tota mena, gravats, menús, opuscles, fotos i postals...—, tot el que hom deriva del vi, el cava i els licors afavoreix la creativitat i la recerca. Altrament, i amb la dedicació tant institucional com privada que en els darrers temps es palesa al voltant d'aquest món, amb la creació de denominacions d'origen, de confraries, i d'associacions de diversa mena, l'activitat en general se suma a les tradicionals festes de la verema, i de tot plegat apareix un món impressionant.

Bon vi fa bona sang. Traginer de vi no ha d'ésser borratxo. Un got de vi negre amb polls vius, cura el fel sobreixit. L'aigua, pels bous. De bon vi, bon vinagre. Si vesses vi trauràs la rifa. Oli, vi i amic, l'antic. Si aixeques massa el porró, aniràs potser de cantó. Pa que sobri, carn que abati i vi que no falti. Vi batejat, el beure'l és penat. Al pa, pa; i al vi, vi. Vessar vi, bon destí; vessar sal, mal senyal. El vinagre, com més agre millor, però que el gastis el senyor rector. Vinya vora camí, prat vora ribera i dona finestrera; tots tres fan mala fi. Dona malcarada, duu el marit a la taverna. Juny, juliol i agost, ni dona, ni col, ni most. Qui no sigui català, en beure a galet la pitera es tacarà. Val més un tragué del negre que tota l'aigua del Segre.

Molts refranys populars i frases fetes com aquestes que acabem de recordar resumeixen de manera aguda i gairebé gràfica la sabiduria i l'experiència de la vida dels pobles. Refranys, aforismes, acudits i frases fetes, que no són més que l'expressió de l'esperit popular, de les coses que han arrelat en la consciència de la gent d'un país, i des de fa segles integrants de ple dret de la cultura de les civilitzacions mediterrànies, d'entre les quals la nostra, la gironina/empordanesa, n'és un referent indiscutible i

cada dia que passa més reconegut arreu.

Tot just ara farà vint anys, pel novembre del 1991, que una colla de col·leccionistes vam ser convocats per l'Agrupació Filatèlica i Numismàtica del Casino Menestral Figuerenc, qui amb la col·laboració de l'Ajuntament de la ciutat, el Consell Regulador i la Confraria de la Bóta de Sant Ferriol d'Empordà, va presentar a l'antic escorxador municipal la mostra «La Vinya i el Vi». Els col·leccionistes Josep Bronsoms, Pere Buixeda, Enric Cardoner, Centre d'Estudis del Baix Fluvià, Josep M. Gifreu, Didia Holgado, Joan Mach, Jordi Martí, Enric Mas, Joaquim Muncioy, David Pérez, Juli Pérez, Avel·lí Pomés, Agustí Pou, Teresa Romaguera, Xavier Romero, Joaquim Rosa, Àngel Sánchez, Albert Solés, Ramon Solés, Xavier Torner i Lluís Vega, juntament amb els cellers de Capmany, aportarien aleshores una part de llurs respectius fons documentals i d'altres objectes, per honorar el vi de les nostres comarques. Es tractà d'una iniciativa exitosa, molt visitada, però que no tingué gaire continuïtat i que fóra interessant de tornar a repetir a qualsevol localitat, per ensenyar de la manera més didàctica possible tot aquest fet cultural.

Eduard Rodeja Galter

Cada dia tornava a casa amb algun paper o amb un llibre de l'any de la picor. I quan el veien entrar el comentari era quasi automàtic: ciutat.

—Ja m'explicaràs què en farem de tant de paper...

Ell callava. Era ben veritat que no sabia què en faria de tot allò, però sentia un impuls irrefrenable a anar recollint qualsevol cosa relacionada amb la història de la seva ciutat.

Eduard Rodeja Galter va néixer a Figueres el 1896. Després de fer els primers estudis als Maristes i el batxillerat a l'Institut de la seva localitat natal, va marxar a Barcelona per cursar arquitectura. Malauradament, el seu pare va emmalaltir i va haver de tornar a casa per fer-se càrrec dels negocis familiars. Tot i això, no va renunciar al seu desig d'estudiar i va aconseguir el títol de professor de dibuix a l'Acadèmia de Sant Carles de València, fet que li va permetre entrar a donar classes a l'Institut de Figueres.

Paral·lèlament, va començar a tenir l'afició de recopilar documents i dades sobre la seva ciutat natal; i durant els anys de la guerra civil va anar donant forma a tots els seus papers. El resultat en van ser diversos llibres publicats anys més tard. Es tracta de quatre volums titulats de manera global Figueres, notícies històriques. El primer, editat el 1942, s'iniciava el 1753 i acabava el 1832; el 1944 va sortir el que arribava fins el s. XX i més tard el que analitzava el període 1387-1753. El 1958 va obtenir el primer premi del Certamen Històrico-Literario amb el que descriu els fets més rellevants des de la prehistòria i fins el 1386. La culminació d'aquell procés de recuperació de la història figuerenca es va produir el 1961, quan va guanyar el premi Maspons i Camarasa amb Llibre de Figueres (Ed. Selecta). En aquells moments, Eduard Rodeja ja era cronista oficial de la ciutat, càrrec que li havia estat concedit el 1960 per l'ajuntament en reconeixement a la seva tasca.

Val a dir que Rodeja va tenir un paper destacat en la cultura de la seva ciutat durant els anys centrals del segle passat. Entre 1940 i 1948 va presidir el casino Sport, on participava en una tertúlia amb personatges destacats del moment. El 1954 fou un dels fundadors de la revista Canigó i, dos anys més tard, un dels promotors de l'Institut d'Estudis Empordanesos (IEE), del que va ser vicepresident. Rodeja va morir el 1963 quan encara no tenia 67 anys. El 1996 Figueres va commemorar el centenari del seu naixement i l'IEE va publicar el llibre La vida i l'obra d'Eduard Rodeja Galter.

Xavier Carmaniu Mainadø
Historiador i periodista